

„Védőnők az egészséges és boldog családokért”

MAGYAR ÖRÖKSÉG DÍJ /2013. szept. 21./

HUNGARIKUM /2015. ápr. 23./

Védőnői beszámoló 2018. évben

A csecsemőhalandóság csökkentésén és a népességnövekedés elősegítésére hozták létre ezt a világon egyedülálló hálózatot száz évvel ezelőtt. 2015.április 23-tól HUNGARIKUM a Magyar Védőnői Szolgálat, amely annyira egyedi, hogy ilyen komplex szervezet nincs még egy a világon. A magyar védőnők képzettsége kiemelkedően magas fokú és feladata széles körű. Például, Nagy-Britanniában a védőnő (Health visitor) csak hathetes korban veszi át a gyermeket a szülésznőtől, és iskoláskor kezdetén a „közösségi nővér”-e-nek adja tovább, Ausztriában pedig a szociális munkások látnak el hasonló feladatkört. Magyarországon kívül Finnországban vannak még hasonló szerepet betöltő nők, máshol a szülésznők látják el a várandós és gyermekágyas anyák gondozását.

Mára megváltozott a védőnők szerepe, de a lényege még mindig a családok egészségvédelme és a prevenció. A szakma szépsége, hogy gyermekekkel foglalkozhatunk. A nehézsége pedig az, hogy el kell nyerni a családok, az anyák bizalmát. Ez napi munka. Hitelesnek kell lennie. Ma már információözön zúdul a kismamákra az internetről. Nekünk az a dolgunk, hogy eloszlassuk a kételyeiket, válaszoljunk a kérdéseikre, segítsük őket a mindennapokban.

Budakeszi Védőnői Szolgálatban összesen 7 védőnői állás van

- 4 fő területi védőnői állás, ebből 1 védőnő nyugdíj előtti felmentését tölti, itt helyettesítéssel van ellátva a körzet (Tóth Nóra, Bak Zsuzsanna végzi),
- 2 fő vegyes /területi+iskola/ védőnői állás, ebből 1 üres állásból félállásban 2017.12.01-től az iskolai állást betöltötte Havasné Láda Eszter védőnő, a körzet területét Maklári Sára látja el helyettesítésben, 1 védőnő GYED-en van, helyettesítéssel van ellátva a körzet (Garamvölgyi Virág végzi)
- egy főállású iskola védőnő 2018.01-től Maklári Sára védőnő végzi a feladatokat.

A feladatokat az előírt törvényeknek megfelelően végezzük.

A védőnői ellátás feladatai és szakmai jelentősége

Hogy mi a védőnő feladata? Nekünk hivatás, küldetés és kihívás! Gondozás, tanácsadás, látogatás. A családok életében folyamatos jelenlét. Rendszeres szervezés, adminisztrálás és jelentés! Iskolában és óvodában is jelen vagyunk. Ugyan sokszor nehézségekbe ütközünk, de kitartunk Magyarországon, mert a világon egyedüliek vagyunk!

- A védőnői munka az alapellátás részeként a családok egészségének megőrzésére, segítésére irányuló **preventív** tevékenység, valamint a betegség kialakulásának, az egészségromlásnak a megelőzése érdekében végzett egészségnevelés.
- A védőnő a gondozási feladatait önállóan végzi, a különböző társszakmák képviselőivel együttműködve látják el a törvények és jogszabályok, módszertani útmutatók és a szakmai irányítás által meghatározott feladataikat.
- Önálló tanácsadásokat tartunk heti 2 alkalommal két órában. Gyermek szakorvosainkkal együttműködve végezzük a tanácsadást, védőoltásokat. Feladatunkhoz tartozik a védőoltások szervezése, nyomon követése, adminisztrálása. Havonta jelentést küldünk a Népegészségügyi Intézet hivatalába.
- A védőnőknek lehetőségük van arra, hogy a várandósság felismerésétől kezdődően figyelemmel kísérjék a családok életét, testi-lelki és szociális egészségét, egészen a gyermekek iskolás koráig, sőt az iskolavédőnői ellátásnak köszönhetően, a gyermek felnőttkoráig is. Továbbá a tanköteles korú, de iskolába nem járó 6-18 éves gyermekek és fiatalok gondozása is a területi védőnői ellátás része.
- Munkánk színtere a családok otthona, a védőnői tanácsadó és a különböző közösségi programokon való részvétel. Fontosnak tartjuk, hogy a gondozás színterének megválasztásakor alkalmazkodjunk a szülők igényeihez és elvárásaihoz.

A 0-12 hónaposok védőnői gondozásában kiemelt szerepe van az anyatejes táplálásnak.

A szoptatás sikeres megvalósítása a szakemberek megfelelő felkészültségén, hozzáállásán és biztatásán is múlik.

Remélhetőleg ez pozitívan befolyásolja majd a későbbi életkorokban is a gyermekek egészségét.

Az év folyamán első életévüket betöltötték 2018 évben												Begyűjtött anyatej mennyisége (L)		
Település	Szám összesen	TÁPLÁLÁSA										Anyatejgyűjtő	Háztól-házig	
		0-3 hónapos -a 4. hónap betöltése előtti nap (0-119. napos) kor között					0-6 hónapos - a 6. hónapos kor betöltése előtti nap (0-179 napos) kor között							12. hónapos korban még szoptatott/női tejet kapó csecsemők száma
		Születésétől fogva kizárólagosan szoptatott/női tejet kapó csecsemők	Többnyire szoptatott, de felváltást követően	Vegyesen táplált csecsemők száma (anyatej mellett, tápszert/gyümölcsöt)	Mesterségesen táplált csecsemők	Születésétől fogva kizárólagosan	Többnyire szoptatott, de	Vegyesen táplált csecsemők száma (anyatej mellett, tápszert/gyümölcsöt)	Mesterségesen táplált csecsemők száma					
45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.	53.	54.	55.	56.			
Budakeszi	162	114	2	40	6	107	4	44	6	69	0	72		
Összesen:	162	114	2	40	6	107	4	44	6	69	0	72		

*A csecsemő születésétől kezdve kizárólag szopik, vagy lefejt anyatejet kap. Semmi mást nem kap, forrált vizet sem - szükség esetén vitamin, ásványi anyag, gyógyszer cseppek, szirup formájában engedélyezett.

**A csecsemő többségében anyatejet kap, de mellette kis mennyiségben vizet, gyümölcslevet, teát is - mást nem, kivéve szükség esetén a rehidrációs készítmény, vitamin-, ásványi anyagok, gyógyszerek (csepp-, vagy szirupkiszáradt formában)

2018-ban a 6 hónapig kizárólag szoptatott csecsemők aránya 66 %, amely az országos átlaghoz mérten kiváló arány.

2018-ban a háztól házig a begyűjtött anyatej mennyisége 72 l.

A védőnőknek a Gyermekjóléti Szolgálattal, Óvodákkal, Bölcsődékkel jó a munkakapcsolata. Szükség esetén részt vettünk esetkonferencián, megbeszéléseken. Szociálisan veszélyeztetett családokat többször látogattunk közösen a Gyermekjóléti szolgálat munkatársaival.

Havonta cikkeket írtunk a Hírmondó újságban aktuális egészségügyi felvilágosító témákban.

A védőnői gondozás szakterületei:

- **Nővédelem, ezen belül:**
 - Családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás.
 - Anyaságra való felkészülés segítése.
 - Lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében részvétel.
 - A nők felvilágosítása a szűrővizsgálatok fontosságára.
- **Várandós nők gondozása: /külön jogszabályban foglaltak/**
 - **Cél:** az anya és a magzat egészségi állapotának megőrzése, javítása, a várandós anya testi-lelki harmóniájának,
 - szociális biztonságának elősegítése, a veszélyeztető tényezők felismerése, megelőzése, a családi életre, szülői szerepre,
 - szülésre, a szoptatásra és a csecsemőgondozásra való felkészítés.
 - **a gondozás színtere:** a várandós nő otthona és a védőnői tanácsadó.

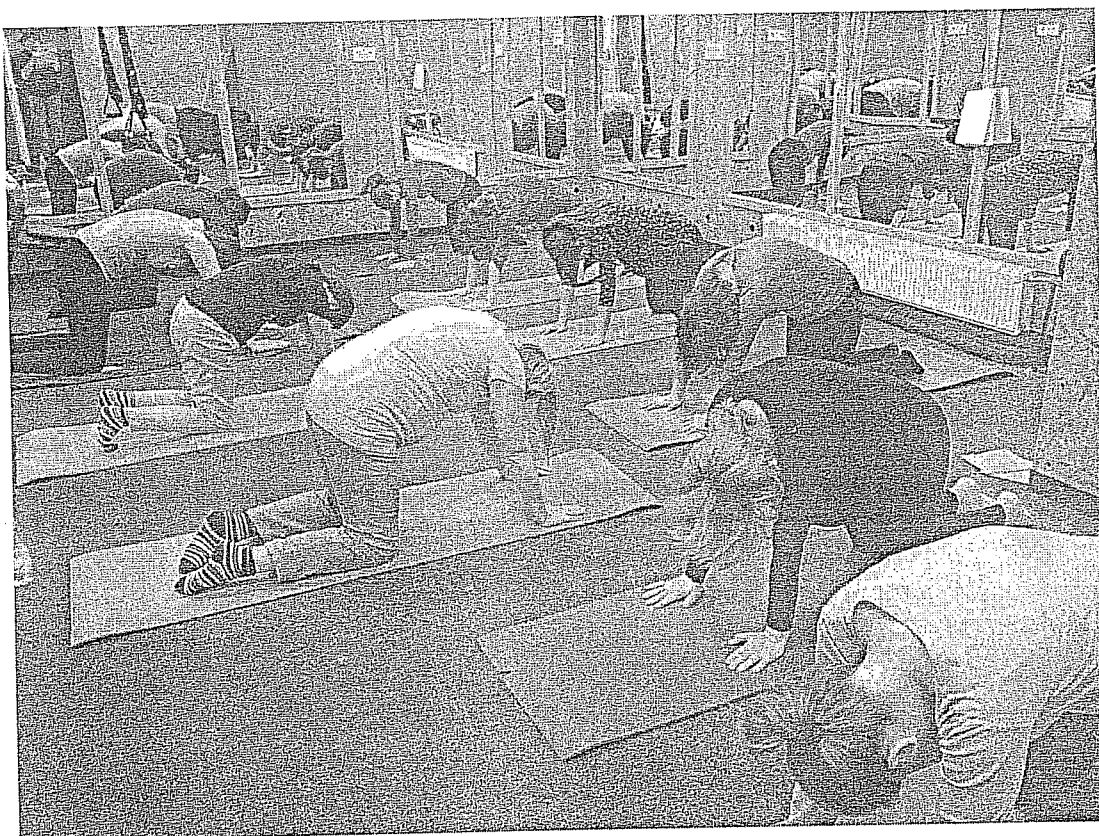
Védőnői feladatok:

- Anamnézis felvétele
- Várandós gondozási könyv kiállítása
- Vizsgálati eredmények összegyűjtése és dokumentálása a védőnő által vezetett várandós törzslapon
- Leletek, vizsgálati eredmények, észlelések és saját megállapítások rögzítése a Várandós anya gondozási könyvében
- Tájékoztatás az elvégzendő vizsgálatok céljáról, módjáról, helyéről, időpontjáról
- Tanácsadás az egészséges életmódra, helyes táplálkozásra, személyi higiénére, mentálhigiénére vonatkozóan
- Tájékoztatás a várandósság alatt kialakuló testi, lelki változásokról, teendők, tanácsok a normatív krízis feldolgozására vonatkozóan
- A vetélést, koraszülést befolyásoló tényezők, hatások ismertetése, megelőzési lehetőségek
- Felkészítés a szülésre, szülővé válásra, a gyermek fogadására, kiemelten a szoptatás fontosságára
- A gyermeket váró szülők tájékoztatása a családok által igénybe vehető szociális és egyéb karitatív támogatásokról

Vizsgálatok:

- Szomatometriás vizsgálatok: testsúlymérés
- Fiziológiás vizsgálatok: vérnyomásmérés, pulzusszámlálás
- Vizeletvizsgálat
- Magzati szívhang vizsgálat
- A várandóست otthonában is felkeressük és tájékozódunk, hogy megfelelőek-e a körülmények az újszülött fogadására. Veszélyeztetett,
- ágyynyugalmat igénylő kismamák esetében a szükséges vizsgálatokat is elvégezzük.

Várandósoknak várandós torna biztosított heti 1,5 órában, mely INGYENES! A tornát Balogh Zsuzsanna gyógytornász végzi nagy szeretettel és odaadással nagyon sok éve! Helyszín: Budakeszi Szőlőskert utca 5./ szerda: este fél 6 órától 7 óráig.

*Fotó kismama torna
2018. évben 279 fő várandós tornázott*

Gyermekek anyja és újszülöttjének gondozása

- **Cél:** A hazaérkezést követő 24-48 órán belül történik meg az első védőnői látogatás. Ezt követően 6 hétig hetente, illetve szükség szerint látogatjuk a családot. Figyelemmel kísérjük az újszülött és az anya szomatikus és pszichés állapotát.
- **A gondozás színtere:** első sorban a gyermekágyas anya otthona, szükség és igény esetén a védőnői tanácsadó

- **Védőnői feladatok:**

- Gyakorlati és elméleti segítséget nyújtunk az újszülött gondozásban, különös tekintettel a bőr, szem és köldök ápolására, valamint a mindennapi tevékenységek során felmerülő problémák megoldására.
- Szorgalmazzuk a szoptatást, hangsúlyozzuk jótékony hatásait, segítünk a helyes szoptatási technikák kialakításában.
- Tájékoztatjuk a gyermekágyast a testi, lelki változásokról, a helyes életmódról, a nőgyógyászati kontroll fontosságáról, a későbbi fogamzásgátlási módszer megválasztásáról és a családtervezésről.

Csecsemők gondozása:

- **Cél:** a csecsemő egészségének megőrzése, a veszélyeztetettség és a szövődmények megelőzése, illetve a problémák megfelelő időben történő felismerése, a családi kötődés kialakításának segítése és szocializációs folyamat támogatása.

Az élveszületések száma Budakeszin 2018-ban 139 volt.

Otthonszülés 3 alkalommal volt, ebből 2 „véletlen” és 1 tervezett.

5 koraszülés történt, 2 gyermek teljesen felzárkózott a korosztályához, 3 csecsemő még kisebb fejlesztéseket igényel.

	Egész év 2018.	
	Szám	%
Élveszületések száma	139	100
Ebből "lakáson"	3	2,1
Élveszületésből KORÁK száma és aránya	5	3,6
Ebből "lakáson"	0	0
Összesen elhalt csecsemőből KORA halál száma és aránya	0	0
Késői halálozás (1-12 hó) száma és aránya	0	0

- **A gondozás színtere:** gondozottak otthonában és a védőnői tanácsadóban egyaránt. A családlátogatás és a tanácsadásokon való megjelenés, egyéni gondozási terv alapján, illetve szükség szerint történik.

- **Védőnői feladatok:**

- A csecsemő szomatikus, pszichés és szociális fejlődésének nyomon követése
- Státuszvizsgálatok elvégzése: 1.2,3,4,6,9,12 hó
- Szoptatással kapcsolatos tanácsadás
- Táplálási tanácsok
- Csecsemőgondozás
- Érzékszervek vizsgálata: látás és hallásvizsgálat
- Rachitis és caries profilaxis
- Higiénés tanácsadás, betegségek megelőzésére vonatkozó tanácsok
- Krónikus betegek gondozása
- Védőoltások
 - szervezése,
 - lebonyolítási feladatok és
 - tájékoztatás a védőoltásokkal kapcsolatban.
- Felvilágosítás a szociális juttatásokkal kapcsolatban
- Szükség esetén környezettanulmány készítés
- Elsősegélynyújtás

Kisdedek és kisgyermek gondozása

- **Cél:** a kisdedek és kisgyermek egészségének megőrzése, testi, lelki fejlődésének nyomon követése, a veszélyeztetettség és a szövődmények megelőzése, illetve a problémák megfelelő időben történő felismerése, szükség esetén más szakmaterületek bevonása a problémák megfelelő kezelésének érdekében.
- **A gondozás színtere:** státuszvizsgálatok alkalmával a védőnői tanácsadó, illetve igény és szükség szerint a családok otthona.
- **Védőnői feladatok:**
 - A kisdedek és kisgyermek szomatikus, pszichés és szociális fejlődésének nyomon követése.
 - Státuszvizsgálatok elvégzése: 1,15 hó, 2 éves 2,5 éves, 3, 4, 5, 6, és 7 éves korban, ha nem ment iskolába.
 - Egészség megőrzési, betegség megelőzési tanácsok.
 - Táplálási tanácsok.
 - Nevelési tanácsok, szokások kialakítása.
 - Védőoltások:
 - szervezése,
 - lebonyolítási feladatok és
 - tájékoztatás a védőoltásokkal kapcsolatban.
 - Tájékoztatás a gyermekek napközbeni ellátásával kapcsolatban: a bölcsődei, óvodai és iskolai ellátás lehetőségei. Az intézményi körülményekkel kapcsolatos tájékoztatás. A családok felkészítése az elvárásokra, valamint a gyermekek kiegyensúlyozott érzelmi életének elősegítése.

Státusz vizsgálatokról

2017 év szeptembertől kétszer gyakrabban kell a védőnőhöz státuszvizsgálatra vinni a két év alatti gyereket. A koragyermekkorai program célja ugyan nagyon nemes: minél előbb kiszűrni a fejlődési rendellenességeket, csak éppen utána nincs hova fejlesztésre vinni a gyereket, és a védőnők nyakába is elképesztő papírmunka szakadt.

A szűrési rendszer megváltozott, eddig a gyereket 1, 3, 6, 12 és 24 hónapos korában néztük meg, kétéves kora után pedig évente, egészen addig, míg iskolába nem ment. Ehhez képest mostantól meg kell vizsgálnunk 1, 2, 3, 4, 6, 9, 12, 15, 18, 24 és 30 hónapos korában, utána szintén évente, amíg el nem kezdi az iskolát. Ha ez hétéves korában következik be, akkor addig. Ennyi vizsgálathoz értelemszerűen hatalmas mennyiségű adminisztráció is társul, amit egyelőre biztosan papíron kell megtenniük. A rengeteg papírmunka és a státuszvizsgálatok megemelt száma ráadásul egy nagyon fontos védőnői feladattól, a családlátogatástól veszi el az időt. Maga a koragyermekkorai program célja nagyon nemes, azért hívták életre, hogy ha egy kisbabánál fejlődésbeli visszamaradás van, azt minél előbb észrevegyék. De a probléma az, hogy hiába ismerik fel időben, nincs hova irányítani utána fejlesztésre a gyereket.

Év végén pedig különféle statisztikát kell készítenünk a vizsgálatok számáról és a kiszűrt esetekről.

Budakeszin 2018. év folyamán elvégzett szűrővizsgálatok száma 0-7 éves korig: **1506 fő**.

A védőnők által végzett szűrővizsgálatok a védőnői tanácsadóban történnek.

A vizsgálatról a szülőket postai úton értesítjük. A szülők igényeihez alkalmazkodva (munkaidejüket és a gyermekek óvodai napirendjét figyelembe véve) a státuszvizsgálatok végzése gyakran késő délutáni időpontokban történnek. A státuszvizsgálatok teljesüléséről 2018 szeptember óta havonta jelentést kell adni az ANTSZ főoldal e-Form felületén.

Védőoltásokról körzetenként, havi rendszerességgel jelentést küldünk a Népegészségügyi Intézetnek. Budakeszi csecsemők és kisgyermekek kötelező oltásai rendben zajlottak a 2018-as évben. Elmaradások oka általában betegség. Óvodákban szűrővizsgálatokat nem végzünk, az óvodás korú gyermekek fejlődésének nyomon követésére a státuszvizsgálatok alkalmával történik.

Budakeszin három Óvodában végezzük a feladatokat:

tisztasági, és fejtevésség vizsgálatot végzünk negyedévente, és szükség esetén, közben egészségnevelést is folytatunk.

A 3 óvoda:

- **Pityang Sport Óvoda**
 - 2017/2018 tanévben beírt gyermekek létszáma
11 csoportban: 274
 - Összesen: 822 gyermek tisztasági vizsgálata történt meg.
 - Védőnője (helyettesítésben): Tóth Nóra és Bak Zsuzsanna

- **Szivárvány Óvoda**
 - 2017/2018 tanévben beírt gyermekek létszáma
8 csoportban: 175
 - Összesen: 525 gyermek tisztasági vizsgálata
történt meg.
 - Védőnője: Garamvölgyi Virág
- **Tarkabarka Óvoda**
 - 2017/2018 tanévben beírt gyermekek létszáma
6 csoportban: 145
 - Összesen: 435 gyermek tisztasági vizsgálata
történt meg.
 - Védőnője: Bak Zsuzsanna

Budakeszi Általános Iskola védőnője a jogszabályokban leírtak szerint végzi munkáját! A Széchenyi István Általános Iskolában a 2017/18 tanévre a beíratott tanulók létszáma **897 fő** ebből **13 fő** a Napraforgó speciális tagozaton tanult.

Prohászka Ottokár Katolikus Gimnáziumban, 2017/18 tanévben a beíratottak száma: **546 fő**.

A Nagy Sándor József Gimnáziumban a 2017/18-as tanévben **249** beíratott tanuló volt.

Az előírt tisztasági vizsgálatok, kötelező védőoltások és a megjelölt korcsoportokban végzett szűrővizsgálatok rendben megtörténtek mind a három iskolában.

2018 júliusában visszaköltözhettünk a felújított egészségházba. A gondozottak és a védőnők is nagy örömmel fogadták a modern, munkánkat segítő, jól elrendezett környezetet.

Budakeszi 2019. február 5.

Tisztelettel:

Garamvölgyi Virág

Garamvölgyi Virág

Védőnő